

LESK, BARVY A ILUZE

Architektura Plzně v šedesátých letech

Západočeská galerie v Plzni, výstavní síň „13“, Pražská 13, Plzeň
20. 11. 2013 – 9. 2. 2014

VERNISÁŽ: 19. 11. 2013 | 17 hodin | výstavní síň „13“, Pražská 13, Plzeň

Ve druhé polovině padesátých let 20. století československá architektura prošla dramatickými proměnami od uměle vnucovaného socialistického realismu zpět k moderním architektonickým trendům, reflektujícím světový vývoj včetně ohlasů výstavy, konané v roce 1958 v Bruselu. Plzeň v té době nepatřila k centrům, která by přímo udávala směr v československé architektuře, přesto zde vznikla celá řada zajímavých projektů i realizací. Město začalo také procházet nebývalou urbanistickou proměnou, která souvisela s obrovským poválečným optimismem, obnovujícím se a gradujícím právě v šedesátých letech. Byla zahájena výstavba panelových sídlišť a razantní přestavba centra Plzně. Některé tehdy realizované stavby i urbanistické celky měly celorepublikový význam (zimní stadion, věžové domy na Borech, pavilony výstaviště atd.). Cílem výstavy je toto v Plzni zatím opomíjené období alespoň rámcově poznat a připomenout největší architektonické hodnoty, které v uvedené době ve městě vznikly.

Na výstavě je možné na příkladech originálních návrhů a reprodukcí plánů a na dobových fotografiích shlédnout nejvýznamnější projekty a realizace z uvedeného období. Úvod výstavy se věnuje situaci v Plzni po druhé světové válce a ohlasu světové výstavy v Bruselu. Představena je socha ze sbírky ZČG, která byla součástí československé expozice v Bruselu. Na výstavě je představen zásadní koncepční materiál – směrný územní plán města. Druhá část výstavy se věnuje tzv. novému bydlení, tedy bytům v panelových domech, které se staly fenoménem uvedené doby. Dále je představen jak tzv. Experimentální dům, tak první plzeňský panelový dům, který se nachází na Slovanech. Třetí část výstavy se věnuje vlastním rozvojovým plochám města, tedy jednotlivým sídlištím na Slovanech, Borech, Doubravce a Skvrňanech, areálu fakultní nemocnice na Lochotíně a vysoké školy na tzv. Zeleném trojúhelníku. Poslední část výstavy se zabývá návrhy asanačních zásahů v centru města, v historickém jádru a v historických předměstích. Zde je možné se seznámit se stavbou Zimního stadionu, výstaviště, hotelu Ural atd.

Výstava je doplněna dobovými knihami a časopisy, ale rovněž některými předměty z domácnosti, prezentováno je i několik kusů nábytku. Na dokumentárních filmech je možné poznat dobovou atmosféru Plzně roku 1960 a slavné výstavy Ex Plzeň konané v roce 1967. Kuriozitou výstavy je model pavilonu zvaného Rybářská bašta a funkční model neonového poutače.

Přípravné práce na výstavě probíhaly ve spolupráci s několika institucemi (SVKPK, Archiv města Plzně, DJKT, SOA v Plzni, archiv Odboru stavebně správního MMP atd.), soukromými sběrateli a významnou roli měla spolupráce s architekty, kteří se na významných projektech podíleli (M. Sýkora, M. Hrubec a K. Štícha).

PUBLIKACE

K výstavě Západočeská galerie v Plzni vydává stejnojmennou publikaci doplněnou řadou ilustrací (144 stran, 176 obrázků). Autorem grafické úpravy je Martin Bušek.

Autor a kurátor:	Petr Domanický
Fotografie současné:	Radovan Kodera
Fotografie historické:	Stanislav Adam, Miroslav Hauner, Jindřich Přibík, Atelier K. L. Soběhrad, Karel Vendler, Jiří Vlach, Robert Wittmann a další nezjištění autoři
Grafické řešení:	Martin Bušek
Model:	Miroslav Koranda
Model neonu:	Neon Lux, s. r. o.
Promítání:	Archiv města Plzně, Státní oblastní archiv v Plzni, Ústřední archiv akciové společnosti Plzeňský Prazdroj, Západočeská galerie v Plzni a soukromé archivy
Instalační prvky:	Dragon Print, s. r. o.
Řezaná grafika:	Jakub Čermák
Instalace:	Jan Jirka, Petr Kutek
Jazyková redakce:	Stanislava Fedrová
Překlad:	Překladatelské a tlumočnické centrum EUFRAT, Plzeň (Kateřina Srbecká)
Zapůjčitelé:	Archiv města Plzně Divadlo J. K. Tyla v Plzni Magistrát města Plzně, archiv Odboru stavebně správního Státní oblastní archiv v Plzni Ústřední archiv akciové společnosti Plzeňský Prazdroj soukromé osoby
Soukromé archivy:	Petr Domanický, Hynek Gloser, Jaroslava Kováčová (roz. Jedličková), Jan Šlouf, Klement Štícha, Jan Urban, Jan Zejda a fa Auto – Štádler, s. r. o.
Poděkování:	Daniel Bechný, Danuše Bělohlávková, Jana Domanická, Jaroslav a Jaroslava Domaničtí, Pavel Domanický, Miloslav Hrubec, Eva Ichová, Jan Kaisler, Jana Kopečková, Jiří Koranda, Jana Korandová, Jaroslava Kováčová (roz. Jedličková), Zdeněk Matas, Jaroslav Möller, Ladislava Nohovcová, Anna Peřinová, Štěpánka Pfliegerová, Veronika Popelková, Zdenka Popelková, Roman Pozděna, Jindřich Přibík, Bořivoj Rak, Michal Rys, Adam Skála, Jana Slámová Miloslav Sýkora, Ila Šedo, Radoslava Šestáková, Jan Šlouf, Jindra Štěpánková, Klement Štícha, Jan Urban, Radek Vyskočil, Karel Waska, Jan Zejda a výše uvedené instituce a firma Auto – Štádler, s. r. o.

PARTNEŘI

Plzeňský kraj, Rada galerií ČR, Statutární město Plzeň; Nadace 700 let města Plzně

MEDIÁLNÍ PARTNEŘI

Mladá fronta DNES, I-Prague, Český rozhlas Plzeň, Plzen.cz, Railreklam, Centrum Bavaria Bohemia Schönsee

Otevřeno denně kromě pondělí od 10 do 18 hodin.

KOMENTOVANÉ PROHLÍDKY S AUTOREM VÝSTAVY

16. 1. a 6. 2. 2014 vždy od 17 hodin

DOPROVODNÝ PROGRAM

8. 1. 2014 od 17 hodin

Přednáška o modelu Rybářské bašty na výstavišti (v rámci cyklu Jedno dílo / jeden svět)

21. 1. 2014 od 17 hodin

Šedesátá léta v Plzni filmovou kamerou. Archivní dokumenty promítnou Jan Loučím a Miroslav Anton.

30. 1. 2014 od 17 hodin

Architektura velkoměst ve světové kinematografii. Pořadem provází filmový kritik a publicista Jan Kastner.

4. 2. 2014 od 17 hodin

Vzpomínky na fenomén plzeňského výstaviště. S pamětníky a tvůrci hovoří Jiří Hlobil.

KONTAKT PRO MÉDIA:

Mgr. Eva Reitspiesová

Tisková mluvčí ZČG

Tel. 377 908 514, mobil 731 474 266, e-mail: reitspiesova@zpc-galerie.cz